

SAAVUTETTAVUUS JA LIIKENNEINFRA

Kärkitavoite hallitusohjelmaan pitkän aikavälin vaikuttamisessa:

Suomen on tavoiteltava toista pohjois-etelä -suuntaista TEN-T -liikennekäytävää osaksi Euroopan TEN-T-ydinverkkoa seuraavan TEN-T tarkastelun (2033) yhteydessä:

Viitoskäytävä – Savon rata, VT5 ja Kuopion lentoasema kokonaisuus.

- Oma kansallinen rahoituskehys Itä-Suomen TEN-T-kattavalle verkolle
- Savon radan nopeuttaminen, välityskyvyn parantaminen ja kaksiraiteisuuden suunnittelun edistäminen
- Savon radan poikittaisratojen parantaminen ja sähköistäminen
- Pääväylähankkeiden rahoituksen ja suunnittelun edistäminen

rahoituksen edistäminen

- Vt5 Leppävirta-Kuopio rahoituksen varmistaminen ja varalaskupaikan rahoitus
- Vt5 Valkeinen-Taipale (Nerkoon kohta)

suunnittelun edistäminen

- Vt9 Vartiala-Riistavesi
- Vt5 Puijonkadun ramppi

suunnittelukohteeksi saaminen

- Vt5 Siilinjärvi-Alapitkä
- Vt9 Tuusjärvi-Hietämäki
- Vt9 Vuorela-Rissala
- Vt9 Teerikankaan ohituskaistaosuus
- Vähäliikenteisen tie- ja rataverkon rahoituksen kasvattaminen ja korjausvelan pienentäminen (kriittiset sillat, seututiet)
- Lento- ja junayhteyksien kehittäminen elinkeinoelämän ja matkailun tarpeisiin
- Saimaan vesiliikenteen kehittäminen
- Laajakaista- ja mobiiliyhteyksien riittävä valtionrahoitus

RAKENTEELLINEN KASVU JA UUDISTUMINEN

Yritys- ja investointiympäristö

- Julkisen yritysrahoituksen riittävä saatavuus
- Helpotetaan yritysten ja kotitalouksien lainansaantia investointeihin

- Otetaan käyttöön verotus- ja kannustinjärjestelmiä erityistalousalueiden mahdollistamiseksi
- Korostetaan teknologianeutraalisuutta regulaatiossa ja rahoituksessa sekä edistetään biopohjaisia ratkaisuja
- Edistetään ruokavientiä

Työvoima ja osaaminen

- Sujuvoitetaan työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa (luvitut, kielipolitiikka)
- Kohdennetaan koulutusta ja aloituspaikkoja tukemaan aluetaloutta
- Varmistetaan työllisyysalueille riittävä toimivalta, rahoitus ja joustot kohdentaa palveluja alueen työmarkkinatarpeiden mukaan
- Vähennetään työelämän segregatiota

KOULUTUS SEKÄ TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOTOIMINTA

- Varmistetaan TKI-rahoituksen riittävä taso ja kehitetään rahoituskriteerejä (esimerkiksi BF-rahoituksen kriteerien parempi kohdentuminen, soveltavan tutkimuksen TKI-instrumenttien kehittäminen)
- Yliopistosairaala-hyvinvointialueiden saatava rahoitushyötyä TKI-toiminnasta
- Ammatillisen- ja lukiokoulutuksen saavutettavuus ja rahoitus turvataan (erityishuomio huoltovarmuuskriittisille aloille)
- Valtion koulutus- ja tutkimuslaitosten alueellista läsnäoloa vahvistetaan
- Geeni-, solu- ja nanoterapia-lääkealan kehittäminen suomalaiseksi kasvun kärjeksi
- Kansallisen kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen sijoittuminen Kuopioon toteutetaan

ALUEEN VÄESTÖN HYVINVOINTI JA TOIMINTAKYKY

- Hyvinvointialueiden rahoituksen tarvekriteerin tulee paremmin huomioida maakunnan väestön erityistarpeet
- Vahvistetaan nykyisen viiden yliopistosairaalan verkkoa ja niiden rahoituksellista asemaa
- Kuntien valtionosuusudistuksessa tavoitteena riittävät resurssit kuntien nykyisiin tehtäviin
- Kuntien rahoituksessa tulee tunnistaa tarpeet varautumiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
- Vähennetään liikenne- ja tietoliikenneköyhyyttä

EU-POLITIikka JA RAHOITUSASEMA

- Euroopan unionin rahoituksen tason säilyttäminen erityisesti maataloustuissa ja yritysten kehittämisrahoituksessa
- Suomen tulee tavoitella nykytasoon verrattavaa, koko ohjelmakaudelle 500 milj. euron suuruista NSPA-rahoitusta
- EU-rahoituksen täysimääräinen hyödyntäminen liikenneinfrahankkeissa
- YMP-rahoituksen on turvattava ruokaa tuottavien maatilojen kannattavuus, elintarviketurvallisuus ja huoltovarmuus
- Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden kirjaus EU-asetukseen COM (2025) 565 final/2 varojenjakoperusteeksi
- Kilpailukykyrahaston tulee tunnistaa alueiden vahvuudet
- Varmistetaan riittävä kansallinen rahoitus alueille ja yrityksille ilmastonmuutoksen hillintään ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen